ברוב הנוסחאות. וקשיא טובא למה

קרבן לפיכך לא אוכל לך דאית לן

א) ס"א לא חולין, כ) [לקמן יג: יג: טו.], ג) [לקמן יג: שבועות לו.], ד) [מיר כב:

ע"שן, ה) ס"ח דהיינו שלח

אוכל לך שרי,

הוהות הר"ח

(א) גמ' והא דאמר לא

חולין דמשמע: (ב) שם בעי רמי. נ"ב עיין בנזיר

בדף כב ע"ב: (ג) שם זכחי שלמים קמיה ומחית דהיתרא: (ד) רש"י ד"ה בין שאוכל וכו' מה שאוכל

בין שחוכנ וכרי מה שחוכנ לך לה להרי חולין וכרי שלה חוכל לך לה כפליה למנהיה וכרי ודייקינן דלרי מהיי וכרי הבל האי לא חולין שאוכל לך לה ממע שאוכל לך לה משמע

מכלל לאו: (ה) בא"ד דהאי

מכנל נחו: (6) בא"ד דהחי לא היי מכלל לאו אתה שומע הן ואיכא דאמרי חולין שלא אוכל לך מותר האי חולין שלא אוכל לך הא שאוכל לך לא הדולין אלא שאוכל לך לא הדולין אלא

קרבן משמע להאי תנא לא משמע ליה: (ו) ד"ה לא חולין לא אוכל לך מותר:

מונין כנו מוכני כן מונה.
(1) ד"ה וקשיא לן האי
לקרבן לא וכוי שומע הן
הוא כלומר: (מ) ד"ה כגון

נב א מיי' פ"א מהל' נדרים הל' כ טוי"ד

:סי׳ כד בג ב מיי שם הלי"ט: בד ג מיי׳ שם הלמ״ו:

תוספות

תניא הולין החולין כחולין בין שאוכל לך כותר. בין שלא אוכל לך כותר. וא"ת שאוכל לך כותר. וי"ל דעלא אוכל אינטריך ליה אע"ג דמשמע מה על אוכל יהא כחולין בלו מוכל לך יהא מה שאוכל לך יהא כקרבן אפ"ה לא אמר כקרבן אפ"ה לא אמר כלום כדפרישי" דאתאן כלום כדפרישי דאחאן כרני מאיר דלית ליה מכלל לאו כוי מיהו קשה מכיפא הסור לא חולין שאוכל לך אחר לא חולין שאוכל לך אחר הא לא חולין שאוכל לך אחר אמאי אמיא לר"מ ליהוי אלא קרבן מה שאוכל ליהוי אלא קרבן מה שאוכל ניהוי מנה קרבן מה שחוכנ לך הא נמי חשיב מכלל לאו כו' בדאמריון לעיל גבי לחולין במחני' מפרש לא לחולין ליהוי אלא לקרבן ומסיק עליה מני אי ר"מ ומסיק עליה מני אי ר"מ לית ליה מכלל לאו וכו' נית ניה מככל לחו וכרי אלמא חשיב ליה מכלל לאו וכרי ויייל דלא דמי דלעיל מתני לא אמר לא חולין אלא לחולין בפתח חאם אתה בא לאסור צריך ואם אתה לפדש דיבורו לחולין כמו לא חולין וכיון דלריך לפרש כולי האי חשיב מכלל לאו וכו׳ ולים ליה לר״מ מכלל לאו וכו׳ אבל הכא מככנ נחי וכרי הבנ הכח שאמר בפירוש לא חולין היי כאילו פירש דבריו בהדיא לא חולין אלא קרבן והואיל ואין כאן חסרון פתרון מהני אפי' לר"מ פתרון מהני ולא חשיב מכלל לאו וכו': ינה הסיב נוכנל נהו זכרי. אימא סיפא לא חולין לא אוכל לך מותר והא לא אוכל לך מותר והא תנן לקרבן מותר כו' ה"ת ה"ק ליה לא חולין ליהוי אלא קרבן לפיבך לא אובל לך. וא"מ והא מוכמ לעיל דכיון דאמר לחולין נעיל דכיון דאמר לחולין בפתח חשיב תככנ כחו וכרי די"ל דס"ד השתח דכיון דאתר לא חולין לא אוכל לך להוכיח סופו של איסור בא הילכך אפיי לר"מ מפשטא פשיטא ליה לחולין בפתח כמו לחולין דלא דמי לחולין דמתני׳ דהתם אומר לחולין אוכל לך וליכא הוכחה לאסור לא בתחילת דבריו ולא בסוף דבריו ומסיק רב אשי הא דאמר לחולין בפתח לא מהני לר"מ אף כי בסוף דבריו אמר לא אוכל דלא חשיב הוכחה רק היכא דאמר לא חולין שמתחילת דבריו

בין שאוכל לך בין שלא אוכל לך. בין שאמר חולין שאוכל לך או מניא חולין החולין כחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מוחר. החולין שאוכל לך דהיינו ודאי מותר ובין שאמר חולין שלא אוכל בשאוכל לך פשיטא דשרי ובשלא אוכל לך נמי נהי דא"ל הא לך או החולין שלא אוכל לך דמשמע חולין מה שלא אוכל לך אבל מה שאוכל לך לא יהא חולין הא אוקמינן לה כר"מ דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הן: לחולין שאוכל לך אסור. כך היא הגרסא

מה שאוכל לך לא (ד) הוי חולין אלא קרבן אפי׳ הכי מותר דלא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן. דהא ברייתא ר"מ היא דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הן דכשאמר חולין שלא אוכל לך לא כפליה לתנאיה ולא אמר כלום אבל כי אמר לא חולין שאוכל לך אסור דהכא לא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן דאע"ג דאמרינן לעיל לא חולין שאוכל לך ודייקינן לא חולין ליהוי אלא קרבן ודייקינן לרבי מאיר לית ליה מכלל לאו אתה שומע הן והכא נמי אי דאמר חולין דלח אוכל לך חילו דקדקנו החי חולין שלח אוכל לך הא שאוכל לך לח הוי חולין אלא קרבן הוה משמע מכלל לאו אתה שומע הן אבל האי לאו לא משמע מכלל לאו אתה שומע הן דהא בפירוש אמר האי תנא הכא דהאי ולאן הוי מכלל לאו אתה שומע הן. ואיכא דאמרי חולין שלא אוכל לך (๑) האי חולין שלא אוכל לך אלא קרבן משמע דהאי תנא משמע ליה מכלל לאו אתה שומע הן אבל האי לא משמע ליה מכלל לאו אתה שומע הן דהא בפירוש אמר לא לחולין שאוכל לך שאינו רוצה ליהנות ממנו: לה לחולין לה הוכלוי מותר. מפרש לקמן: וקשיא (וו האי קרבן לא אוכל לך אמאי אסור הא לים ליה מכלל

לאו כו'. דהאי מכלל לאו אתה שומע הן כלומר לה קרבן הוא מה שלה אוכל לך אבל מה שאוכל לך הוי קרבן: ואמר ר' אבא נעשה כאומר כו'. דבפירוש מפרש שאינו רוצה ליהנות ממנו ולא מכלל לאו אתה שומע הן הוא: הכא נמי. גבי לא לחולין לא אוכל לך אמאי מותר ליתרציה נמי ר' אבא דה"ק לא לחולין ליהוי לפיכך לא אוכל לך כלומר מה שאתה רוצה להאכילני משלך לא לחולין הוי אלא לקרבן לפיכך לא אוכל לך: האי סנא. דברייתא דאמר לחולין לא אוכל לך מותר: סבר לה כווסיה בחדת וכו' ופליג עליה בחדת בקרבן. וכי היכי דחמר לח לחולין לח אוכל לך מותר הכי נמי היכא דאמר לקרבן לא אוכל לך דלית ליה האי תירוצא דרבי אבא: הא דאמר לחולין. דאמר לחולין לא אוכל לך הוי מותר אע"ג דמשמע מה שאוכל הוי קרבן דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הן כדפרישית לעיל. ולענין האי חירוצא דמחרצינן לעיל לא לחולין ליהוי וכו׳ הני מילי היכא דאמר לא לחולין אבל לחולין לא משמע לח לחולין: הרי עלי כבשר זבחי שלמים וכו'. חי דקחמר בהאי לישנא בהיתירא קא מתפים ופשיטא דמותר דשלמים לאחר זריקת דמים מותרין אפילו לבעלים: כגון דמחים בשר חולין ובשר ובח שלמים. לאחר זריקת דמים: (ח) מי אמריגן בעיקרו קא מתפים. בעיקר זבחי שלמים כמו שהיה לפני זריקת דמים שאסור: או. כדהשתא כמו שהיא עכשיו שהיא מותרת: תא שמע. דתנן נותר ופיגול ומשמע נמי כגון דמחית בשר דהיתירא ונותר ופיגול ואמר זה כזה:

אסור והא משום מכלל לאו אחה תניא יחולין החולין כחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מותר יילחולין שאוכל לך אסור לחולין לא אוכל לך מְותִר רישא שומע הן לריכינן למייתי בה ולר' מאיר לית ליה וכי תימא לא לריכין בהא למכלל לאו דכיון דאמר לא חולין על כרחיך קרבן הוי ליתא דהא מני ר' מאיר היא דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הין אימא סיפא לחולין לא אוכל לך מותר והתגן סלקרבן לא אוכל לך ר' מאיר משום הכי אוחימנא לעיל מתני׳ דלא כר"מ אלמא אפי׳ בכי הא לריכינן למכלל לאו אתה שומע הן. לפיכך יש אוםר וקשיא לן יהא לית ליה מכלל לאו מי שאומר דלא גרסינן ליה הכא כלל. אתה שומע הין ואמר רבי אבא נעשה ואחרים אמרו לקיים הגרסא בשם כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך הכא הראב"ד ז"ל דלחלין גרסינן בלא וי"ו כאומה דקן בן יות עביבן עה הובע על הניכך לא נמי הכי קאמר ליה לא חולין ליהוי לפיכך לא ומשום הכי מתסר דבחלות תודה אוכל לך האי תנא סבר לה כר' מאיר קאמר: לחולין לא אוכל לך מותר. בין בוי"ו בין בלא וי"ו אתי שפיר כמו בחדא ופליג עליה בחדא סבר לה כותיה בחדא דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הין שנפרש בסמוך: וקשיה לן והה לים ליה לר"מ מכלל לאו אתה שומע ופליג עלִיה בחדא בקרבן רב אשי אמר הא הן. דקא ס"ד דמשום הכי ר"מ אוסר דאמר לחולין והא דאמר -לא (6) לחולין דמשמע לא ליהוי חולין אלא כקרבן: מהור משום דמשמע ליה לקרבן לא קרבן והכי האמר לא יהא קרבן מה שלא וממא נותר ופיגול אסור: ספיבעי רמי אוכל משלך הא מה שאוכל יהא קרבן: בר חמא הרי עלי כבשר זבחי שלמים לאחר וא"ר אבא נעשה כאומר לקרבן יהא. דכיון דלקרבן משמע לקרבן ומשמע זריקת דמים מהו אי דקאמר בהדין לישנא לא קרבן בכל דוכתא ודוכתא בהיתרא קא מתפים אלא כגון דמחית בשר מפרשינן לישנא בגוונא דמלי חייל זבחי שלמים 🌣 ומחית דהיתרא גביה ואמר נדריה והכא מפרשי' דהכי קאמר זה כזה מאי בעיקרו קא מתפים או בהיתרא לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך הכא נמי לימא לא חולין להוי כלומר אלא קא מתפים אמר רבא תא שמע נותר ופיגול

> לפרושי למ"ד דלחולין הכא דלא חולין קאמר כי היכי דליחול נדריה. וכי תימא אפילו הכי היכי מלי חייל והא לריכינן בהני לומר מכלל לאו אתה שומע הן דמש"ה אוקימנא לעיל בסמוך מתניתין דלא כר' מאיר לאו קושיא היא דה"מ במתניחין דמסיים בה שאוכל לך אבל האי דמסיים לא אוכל לך אסור משמע ואפילו לר' מאיר. הכי פירושא דשמעתא למאן דגרים לחולין בוי"ו. ולמאן דגרים ליה בלא וי"ו אתי שפיר טפי דהכי פריך דכי היכי דאמרינן לקרבן יהא הכי נמי נימא לחלין יהא דהיינו חלות תודה והכי גרסינן הכא נמי נימא לחלין יהא לפיכך וכו': רב אשי אמר הא דאמר לחולין הא דאמר לא לחולין וכו'. כלומר כולה ברייתא רבי מאיר והא דקתני סיפא לחולין לא אוכל לך מותר מיירי דאמר לחולין בשב"א תחת הלמ"ד הילכך ליכא למימר לא חולין קאמר מאי אמרת חולין יהא מה שלא אוכל הא מה שאוכל יהא קרבן לית ליה לר' מאיר מכלל לאו אתה שומע הן. הא דאמר לחולין כלומר בפתח הלמ"ד ומאי דאמר רב אשי הא דאמר לאו דוקא דהא לאו ברייתא היא אלא ה"ק הא דבעית למתסר ומדמית לה להך דלקרבן לא אוכל לך קושטא קאמרת כל שאמר לחולין בלמ״ד פתוחה. ה״פ למאן דגרים לחולין בוי"ו. ולמאן דגרים בלא וי"ו רב אשי הכי מתרץ דכי אמר לחלין בשב"א מתסר דה"ק לחלות תודה יהא לפיכך לא אוכל לך דומיא דלקרבן לא אוכל לך דאסר רבי מאיר דההיא נמי בלמ"ד שבאית דווקא היא אבל כי קאמר בלמ"ד פתוחה לא חלין קאמר

שכך משמעות לשונו ואי אפשר לפרשו בענין אחר הילכך שריא דמאי מנית למיתר לא יהא חלות חודה מה שלא אוכל הא מה שאוכל יהא חלות חודה הא לית ליה לר"מ מכלל לאו אתה שומע הן. ואי קשיא לך אי לחלין בלמ"ד פחוחה חני ברייחא ומשמע לן דלא [חלין] קאמר היכי קחני במציעתא לחלין שאוכל לך אסור אדרבה הוה ליה למיחני מותר דלא חלין קאמר נראה בעיני דמציעתא בלמ"ד ושב"א וסיפא בלמ"ד ופתח וכל חדא רבותא קמ"ל מציעתא קמ"ל דכל היכא דאמר למ"ד בשב"א אע"ג דמסיים בה לישנא דהיינו שאוכל לך אסור וסיפא רבותא קמ"ל דכל היכא דאמר לחלין בפתח אע"ג דמסיים בלישנא דאיסוראף): ולעגין הלכה נקטינן כר' יהודה דאית ליה מכלל לאו אתה שומע הן וכסחם מתני׳ דהכא. אע"ג דאמרינן במי שאחזו (גיטין עה:) דאתקין שמואל בגיטא דשכיב מרע אם מתי ואם לא מתי בתנאי כפול לאו משום דס"ל כר"מ אלא דחש ליה לרווחא דמילחא גזירה משום ב"ד טועין דסבירא להו כר"מ ואי לא כפליה לתנאיה אתי למשרייה לעלמא וכן דעת הרב אלפס ז"ל וכן פסק הרמב"ן ז"ל בהלכותיו: בהיסירא קא מתפיס. דכתיב (דברים יב) ודם זבחיך ישפך והדר והבשר תאכל: דמחים בשר ובח שלמים קמיה. אחר זריקת דמים ומחית דהיתרא גבי׳ ככר של היתר: בעיקרו קא מספים. באיסורו שהיה קודם זריקת דמים. ואיכא דקשיא ליה אפי׳ ממנא לומר דבהיחירא קמחפים כלומר שיהא כזה ממש דמחים קמיה אכחי ליחסר דהא אסור לטמאים מחמת נדרו חו אקשי והא איכא נמי חזה ושוק שאסור לזרים מחמח נדרו. ולדידי לא קשיא דאי מחמח נדרו ראוי היה שיהא אסור לכל דהוא הא אקדשיה ואסריה אכולי עלמא אלא דלצתר זריקת דמים פקע ליה נדרא ואסורא דטמאים ודחזה ושוק לורים לאו משום נדרא הוא דאי הכי היה אסור לכל אלא איסורא

לה חנין היה היה תני

במונין ליהוי מה של לו וכוי דהוי משמע לחולין ליהוי מה שלה אוכל לך הה מה שאוכל יהה קדש אכל לשון הגמרה דקאמר סברוה לה חולין ליהוי אלה משמע לחולין ליהוי מה שלה אוכל לך הה מה שאוכל יהה קדש אכל לשון הגמרה דקאמר סברוה לה חולין ליהוי אלה משמע היינוי להחולין לא אוכל לך בחור. מה שנתן חטף תחת הלמ"ד לה משמע לפרש לה חולין: וקשיא לן הא ליית לייה לר"מ מכל לאו ובו". הילכך הי השמע לפרש לה קרבן יהא מה שלהול לך יהה קרבן: געשה באושר לקרבן ירא לפיכך לא אוכל. וחשייג דלמר לקרבן נפתח מפרשין ליה כחלי מני ממה לה חולין לה מי מה אחלול לך יהה קרבן: געשה באושר לקרבן ירא לפיכך לא אוכל. וחשייג דלמר לקרבן נפתח מפרשין ליה כחליל לה וחיל מי החלי דמוכה מאושר להולין בפתח לה מחיין נפתח לה אחיין. במעף הה דלמר לחולין בפתח לה אחיין בפתח להולין בפתח להולים להישורים להולים במון שנטמהו או הבבר דכתיב זה בתוכב בהיון לישנא בהיתירא קא מתפים. דאם להייל איה לבר הודור אנל הדבר שהוא מספס בו בעיקרו קא מתפים. כיון עוני מחים דהימילה גביה לה"ל שיה לבר הודור אנל הדבר שהוא מספס בו בעיקרו הא מהבי במי כו עובר היבור לישנא בשר היות בשר בתיב בא היום המשבה בשר בתוכב בתיקום להיום בשר בתוכם כו בעיקרו המים בבור ביום שלבים להיום בשר בתוכבה ביו עוב מולים בשר היחיים בשר בתיילה בביר ליישה להיים בהיולים בבור ביום בשב ביום בתוכבה במול במוב ביום בתוכבה בשר בתוכבה בתוכבה בתיילה בביר ביום בתוכבה בתובה בתובה בתוכבה בתוכבה בתוכבה בתוכבה בתוכבה בתוכבה בתובה בתוכבה בתוכבה בתוכבה בתו

יכו' דמים הס"ד ואח"כ מוסף רש"י

לחולין לא אוכל לך מותר. מ"ג גל חולין גל אוכל לך מותר כו', הכא במי הכי קאמר ליה כו'. הך פרכל מוכחל דלא גרסינן לחולין לא אוכל לך מותר, דאם כן היכי מצינן לאוקומה כר' מאיר דהואיל דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הן לא אמריטן דלחולין לא חולין הוא, דהא אוקימנא מתניתין דלא כרי מאיר משום האי טעמא (ראמ״ה בשמו). רב אשי אמר כו'. אפילו מימא בולה כ' מאיר היא וברייחא לא אוכל לך מותר דשרי מאיר עד דפרים בהדיא לא קרבן לא אוכל לך, וכי אמר במתניחין דאסר ר' מאיר כגון דפריש בהדיח לח קרבן לא אוכל לך, ודכומיה אם אמר לא חולין לא אוכל לך אסור, דמשמע לא להוי חולין אלא קרבן (שם).

פירוש הרא"ש

חולין החולין כחולין בו'. קמ"ל דלא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן דמשמע כחולין יהיה מה שלח חוכל לך הח מה שחוכל לך יהם כהקדש: לא חולין שאובל לך אסור. דמשמע לא חולין ליהוי אלא קרבן מה שאוכל לך וכר"מ אחיא מדפריך מרישא לסיפא ולא פריך מתניענות וחפ"ג דתחניתן לחולין שאוכל לך אוקימנא כר' יהודה שאני הכא כיון דקאתר לא חולין כאלו אתר בהדיא קרבן יהא ומתניתין לחולין בפתח קתני דלף הוה אתרינן לא חולין ליהוי אלא קרבן הוה משמע מכלל ולא אמרינן לא חולין כו' ואי הוה חני